

Họ và tên thí sinh:.....**Số báo danh:**.....**I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)****Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

Từ xưa có biết bao nhân tài lao tâm khổ tứ đem hết sức mình cho sự phát triển của xã hội. Trong tâm khảm của họ, tiền bạc, công danh không phải là mục đích, là lẽ sống duy nhất. Họ coi trọng nghĩa vụ của con người với xã hội. Họ mang trong lòng lý tưởng to lớn và ngày đêm nỗ lực thực hiện hoài bão đó.

Hiện nay, các bạn - những người đang cố gắng học hành - tất cả đều đang thừa hưởng di sản của tổ tiên, của những người đi trước. Hơn nữa, các bạn đang đứng trên tuyến đầu của sự tiến bộ nên lại càng phải gắng sức cho sự phát triển của nền văn minh. Vì lẽ đó, các bạn hãy tự nhủ rằng sự phấn đấu có nhiều mây đi nữa cũng sẽ vẫn luôn chưa đủ.

Mấy chục năm sau, chúng ta cũng muốn nhận được lòng biết ơn của những người đời sau, giống như lòng biết ơn mà chúng ta hiện đang dành cho các bậc tiền bối. Nói tóm lại, trách nhiệm của chúng ta là phải để lại một cách sống động dấu tích của các hoạt động xã hội, phải tiếp tục truyền bá nó cho muôn đời sau.

Trách nhiệm này thật nặng nề. Không đơn giản là đọc vài chục cuốn sách lí thuyết, trở thành thương nhân, trở thành quan chức, trở thành thợ, có đủ tiền nuôi được gia đình con cái, thế là xong. Như thế thì chỉ dừng lại ở chỗ không làm ảnh hưởng đến người khác, chứ không mở ra, không đem lại con đường làm thế nào để sống có ích cho xã hội, cho con người.

(...) Để trở thành người dẫn đường chỉ lối, để đưa tinh thần của mọi người trong xã hội lên tầm cao hơn, để dạy được những điều hay trong học vấn cho mọi người, thì hơn hết thầy mọi việc nào khác, trước hết các bạn phải cố gắng phấn đấu trong sự nghiệp học tập.

(Fukuzawa Yukichi, *Khuyến học hay những bài học về tinh thần độc lập tự cường của người Nhật Bản*, Nxb Thế giới, 2018, Tr 142 -143 và 145)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.**Câu 2.** Theo tác giả, để trở thành người dẫn đường chỉ lối cho mọi người trong xã hội thì những người trẻ cần làm gì trước tiên?**Câu 3.** Việc tác giả gợi mở: “*Mấy chục năm sau, chúng ta cũng muốn nhận được lòng biết ơn của những người đời sau, giống như lòng biết ơn mà chúng ta hiện đang dành cho các bậc tiền bối*” có ý nghĩa gì?**Câu 4.** Em có đồng tình với quan điểm của tác giả về việc “*trở thành thương nhân, trở thành quan chức, trở thành thợ, có đủ tiền nuôi được gia đình con cái*” mới “*chỉ dừng lại ở chỗ không làm ảnh hưởng đến người khác, chứ không mở ra, không đem lại con đường làm thế nào để sống có ích cho xã hội, cho con người*” không? Vì sao?**II. LÀM VĂN (7.0 điểm)**

Câu 1. (2.0 điểm)

Từ ý nghĩa được gọi ra ở văn bản Đọc - hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 150 chữ) chia sẻ cách mà anh/chị đã và sẽ làm để ghi dấu ấn cá nhân của mình trong cuộc đời.

Câu 2. (5.0 điểm)

*- “Mình về mình có nhớ ta
Mười lăm năm ấy thiết tha mặn nồng.
Mình về mình có nhớ không
Nhìn cây nhớ núi, nhìn sông nhớ nguồn?*

*- Tiếng ai tha thiết bên cồn
Bâng khuâng trong dạ, bồn chồn bước đi
Áo chàm đưa buổi phân li
Cầm tay nhau biết nói gì hôm nay...”*

(Trích *Việt Bắc*, Tố Hữu, Ngữ văn 12, Tập 1, Nxb Giáo dục Việt Nam, tr.109, 2021)

Anh/chị hãy cảm nhận tâm trạng của người cán bộ kháng chiến và người dân Việt Bắc trong đoạn thơ trên. Từ đó, nhận xét tính dân tộc trong thơ Tố Hữu.

.....Hết.....

(Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi kiểm tra không giải thích gì thêm)

Phần	Câu	HƯỚNG DẪN CHẤM	Điểm
I	Đọc hiểu		3.0
	1	Phương thức biểu đạt chính: nghị luận	0.5
	2	Theo tác giả, để trở thành người dẫn đường chỉ lối cho mọi người trong xã hội thì những người trẻ cần làm gì trước tiên phải cố gắng phấn đấu trong sự nghiệp học tập.	0.75
	3	Việc tác giả gợi mở: “ <i>Mấy chục năm sau, chúng ta cũng muốn nhận được lòng biết ơn của những người đời sau, giống như lòng biết ơn mà chúng ta hiện đang dành cho các bậc tiền bối</i> ” có ý nghĩa: động viên, khích lệ thế hệ trẻ cố gắng rèn luyện, cống hiến cho quê hương, đất nước và nhân loại. (Thí sinh diễn đạt ý tương đồng, thuyết phục, vẫn trọn điểm)	0.75
	4	Bày tỏ quan điểm: Thí sinh có thể đồng tình hoặc không đồng tình hoặc vừa đồng tình vừa không đồng tình. - Nếu đồng tình: Việc “ <i>trở thành thương nhân, trở thành quan chức, trở thành thợ, có đủ tiền nuôi được gia đình con cái</i> ” nghĩa là mỗi con người mới chỉ tạo dựng cho bản thân, gia đình mình cuộc sống đủ đầy, sung túc; xã hội muốn phát triển thì cần nhiều sáng tạo mang tính đột phá về nhiều mặt: khoa học công nghệ, giải pháp xã hội, đa dạng ngành nghề,...; cuộc sống đủ đầy cho bản thân thì con người chưa có đóng góp nhiều cho sự tiến bộ của cộng đồng, của nhân loại. - Nếu không đồng tình: Mỗi cá nhân là một tế bào của xã hội, vì vậy, mỗi người có cuộc sống đủ đầy, sung túc thì cũng góp phần làm cho xã hội, đất nước giàu mạnh. Hơn nữa, nếu trở thành <i>thương nhân, trở thành quan chức, trở thành thợ</i> thì con người hoàn toàn có thể tác động vào xã hội, làm biến đổi nó theo chiều hướng tích cực. - Nếu vừa đồng tình vừa không đồng tình: kết hợp hai phương án trả lời trên. (Thí sinh diễn đạt ý tương đồng, thuyết phục, vẫn trọn điểm)	1.0
II	Làm văn		7.0
	1	<i>Từ ý nghĩa được gợi ra ở văn bản Đọc - hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 150 chữ) chia sẻ cách mà anh/chị đã và sẽ làm để ghi dấu ấn cá nhân của mình trong cuộc đời.</i>	2.0
		a. Đảm bảo thể thức đoạn văn, xác định đúng vấn đề nghị luận: <i>chia sẻ</i>	0,25

	<i>cách mà anh/chị đã và sẽ làm để ghi dấu ấn cá nhân của mình trong cuộc đời.</i>	
	b. Nắm bố cục của một đoạn văn nghị luận (Mở đoạn, triển khai đoạn, kết đoạn).	0,25
	c. Triển khai hợp lí nội dung đoạn văn: Vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ lí lẽ và dẫn chứng. Có thể viết đoạn văn theo định hướng sau: - Cần nhận thức được mỗi cá nhân là duy nhất, không nên bắt chước hoặc học theo ai, cần tạo dựng cho mình một cá tính riêng phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh bản thân mình - Tích cực trải nghiệm để học hỏi và khám phá bản thân, đánh thức những năng lực tiềm ẩn của mình để làm nên những giá trị lớn lao. - Ứng xử đẹp với mọi người xung quanh cũng là cách để lại dấu ấn đẹp trong cuộc đời.	1.0
	d. Sáng tạo: Cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng, suy nghĩ mới mẻ, phù hợp với vấn đề nghị luận, dẫn chứng thuyết phục.	0,25
	e. Chính tả, dùng từ đặt câu: đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa của từ.	0,25
2	-“Mình về mình có nhớ ta Cầm tay nhau biết nói gì hôm nay...” (Trích Việt Bắc, Tố Hữu, Ngữ văn 12, Tập 1, Nxb Giáo dục Việt Nam, tr.109, 2021) Anh/chị hãy cảm nhận tâm trạng của người cán bộ kháng chiến và người dân Việt Bắc trong đoạn thơ trên. Từ đó nhận xét tính dân tộc trong thơ Tố Hữu.	5,0
	a. Xác định đúng vấn đề nghị luận.	0,5
	b. Đảm bảo được bố cục 3 phần: Mở bài, thân bài, kết bài.	0,25
	c. Triển khai các vấn đề thành các luận điểm nghị luận: Vận dụng các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng, thể hiện sự cảm nhận sâu sắc. Có thể viết bài văn theo định hướng sau:	
	* Giới thiệu: tác giả, tác phẩm “Việt Bắc”, đoạn thơ, dẫn dắt vấn đề nghị luận. * Triển khai vấn đề: - Bốn câu thơ đầu: lời của người ở lại - nhân dân Việt Bắc + Cách xưng hô “mình - ta”: thân mật gần gũi như trong ca dao. + Điệp cấu trúc, câu hỏi tu từ “Mình về mình có nhớ ta?”, “Mình về mình có nhớ không?” xoáy sâu vào nỗi nhớ và sự day dứt khôn nguôi. + “Mười lăm năm ấy” gọi lên tháng ngày đồng cam cộng khổ, chia ngọt sẻ bùi. + Những hình ảnh “cây”, “núi”, “sông”, “nguồn” quen thuộc gợi nhắc	0,5

	lối sống ân nghĩa thủy chung. → Tâm trạng lưu luyến, bịn rịn của đồng bào Việt Bắc khi chia tay người cán bộ. - Bốn câu thơ sau: lời của người đi - cán bộ chiến sĩ cách mạng. + Đại từ "ai" ngân vang cùng sự "tha thiết" đã nhấn mạnh vào tình cảm da diết. + Những từ láy "tha thiết, băng khuâng, bồn chồn" diễn tả con sóng lòng đang dâng lên trong tâm hồn nhà thơ lúc phân ly. + Hình ảnh hoán dụ "Áo chàm" đã thể hiện tình cảm gắn bó của nhà thơ với người dân Việt Bắc giản dị, nghèo khổ mà sâu đậm ân tình. + "Cầm tay" là biểu tượng của yêu thương, đoàn kết, nhưng nhớ, nghĩa tình,... + Dấu chấm lửng "..." ở cuối câu như càng làm tăng thêm tình cảm mặn nồng, dạt dào, vô tận. → Người ra đi lưu luyến Việt Bắc, nửa muốn đi, nửa muốn ở. * Nhận xét, đánh giá: Thơ Tố Hữu nói chung và "Việt Bắc" nói riêng đậm đà tính dân tộc cả trong nội dung và hình thức nghệ thuật. + Về nội dung: Ngợi ca nghĩa tình cách mạng của quân và dân ta trong cuộc kháng chiến giữ nước, Tố Hữu đã tiếp nối, phát huy những truyền thống đạo đức cao quý của dân tộc. + Về nghệ thuật: sử dụng thể thơ lục bát truyền thống; kết cấu đối đáp mình – ta của ca dao, dân ca; ngôn ngữ mộc mạc, giản dị; giai điệu thơ ngọt ngào, sâu lắng; sử dụng các từ láy, dùng vần và phối hợp các thanh điệu... kết hợp với nhịp thơ tạo thành nhạc điệu phong phú, diễn tả nhạc điệu bên trong của tâm hồn mà ở bề sâu của nó là điệu cảm xúc và tâm hồn dân tộc.	2,5
	d. Sáng tạo: Cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng, suy nghĩ mới mẻ, phù hợp với vấn đề nghị luận.	0,5
	e. Chính tả, dùng từ đặt câu: đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa của từ.	0,25
TỔNG ĐIỂM		10,0